

АНОТАЦІЯ

Косінська Н.Л. Методика формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Науки про освіту (Освітні, педагогічні науки), галузь знань 01 Освіта (Освіта/Педагогіка). – Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 2021.

У дисертації представлено цілісне дослідження проблеми формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки.

Розкрито теоретичні і методичні аспекти проблеми формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва; проаналізовано педагогічні, психологічні та мистецтвознавчі праці вчених. У міждисциплінарному науковому дискурсі висвітлено генезу уявлень щодо понять «образ», «художній образ» «сценічний образ»: від зародження на основі народного мистецтва, церковних ритуалів, танцювальної культури до трактування з позиції драматургійного, художньо-естетичного, філософсько-сміслового контексту культури, мистецьких цінностей, художньо-естетичної вартості, впливу на розвиток особистості. Систематизовано проблематику наукових праць з теорії і практики мистецької освіти, педагогіки мистецтва, у яких сценічно-образна культура майбутніх учителя музичного мистецтва розглядається дискретно у контексті інформаційно-семіотичної концепції культури, герменевтичної теорії у мистецтві, аксіокультурного розвитку особистості на основі ціннісного потенціалу мистецтва.

Обґрунтовано авторську дефініцію «сценічно-образна культура майбутніх учителів музичного мистецтва», яка розглядається як інтегративна структурована якість (складається з мотиваційно-емпатійного, когнітивно-пізнавального, творчо-діяльнісного компонентів), що виявляється у спрямованості на опанування смислів музичних образів, використання їх

ціннісного потенціалу, у розумінні проблем теорії і практики сценічної і вокальної інтерпретації музичних творів, у володінні акторськими, вокальними і герменевтичними вміннями та їх застосуванні у педагогічній діяльності.

На основі студіювання праць з проблем теорії і практики вокальної підготовки вчителів музичного мистецтва, а також аналізу власного досвіду педагогічної роботи визначено такі особливості формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки: імпровізаційність, як здатність синтезовано виявляти сценічну, вокальну, інтерпретаційну майстерність; встановлення комунікативного зв'язку у контексті діалогової взаємодії у процесі освітньої комунікації; наявність міждисциплінарного контексту вокальної підготовки, що визначає взаємозв'язок різновидів мистецтва, теорії і практики різних наук, дисциплін; створення гедоністичного ефекту.

Охарактеризовано сутність методологічних підходів, які покладено в основу формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки: культурологічного, аксіогічного, герменевтичного, особистісно зорієнтованого, компетентнісного.

Визначено принципи формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки: *загальнодидактичні* (принцип зв'язку навчання з життям, науковості, цілісності, принцип індивідуального підходу, особистісного цілепокладання, систематичності навчання та принцип поєднання різних форм, методів і засобів навчання) і *специфічні* (принцип культурологізації та аксіологізації; принцип єдності у розвитку вокальних умінь і акторської майстерності; принцип рефлексивності; принцип активності у процесі діалогічної взаємодії викладача і студентів).

Визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний, діяльнісно-рефлексивний), показники та рівні (високий,

середній, низький) сформованості сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва. Розроблені критерії скорельовані з компонентами сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки.

Обґрунтовано зміст та методику формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки у ході формувального експерименту відповідно до визначених етапів. Метою методики є формування мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва щодо розвитку власної сценічно-образної культури, свідомої позиції щодо важливості формування вокальних, сценічних, інтерпретаційних умінь; поглиблення знань щодо сценічно-образної культури, ознайомлення з можливостями аналізу художньо-образної структури музичних творів на основі міждисциплінарного аналізу; формування умінь, які характеризують ступінь володіння сценічно-образною культурою (вокальні, сценічні, інтерпретаційні).

На першому (*спонукально-мотиваційному*) етапі здійснювалося формування мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва щодо розвитку власної сценічно-образної культури, мотивів і потреб формування сценічних, вокальних й інтерпретаційних умінь, ціннісні орієнтири щодо удосконалення цієї важливої якості. Основними формами і методами формування мотивації щодо формування сценічно-образної культури були: упровадження проблемних змістових модулів у програми з фахових дисциплін «Постановка голосу», «Вокальний клас», «Історія вокального мистецтва»; проведення віртуальних екскурсії на основі використання потенціалу мережевих ресурсів музейної педагогіки; перегляд театралізованих постановок, музичних фільмів, біографічних документальних стрічок; відвідування театрів; проведення майстер-класів; добір репертуару з метою посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва; метод інтерпретації.

У ході реалізації другого (*інформаційного*) етапу методики формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки було акцентовано увагу на збагаченні знань про сценічну і вокальну майстерність, інтерпретацію музичного образу, формування знань про сценічно-образну культуру з позиції різних наук (культурології, театрознавства, герменевтики, педагогіки мистецтва тощо); розширення тезаурусу та визначення можливостей практичного застосування знань у педагогічній діяльності. З метою активізації творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва було використано спектр форм і методів: лекції-концерти, бінарні лекції, укладання тезаурусу, метод дискусії, ігрові методи, сценічно-виконавські вправи, створення сценарію ігор на уроках музики для учнів закладів загальної освіти.

Під час реалізації третього (*творчо-рефлексивного*) етапу акцентовано увагу на формуванні вокальних, сценічних, інтерпретаційних умінь, розвитку вокальної техніки, художньої виразності, комунікативності, емпатійності, експресії тощо з метою впливу на почуття, інтелект учнів. З метою стимулювання творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва у соціокультурній вокальній діяльності студентів було залучено до роботи вокально-сценічної студії, у межах якої відбувалось упровадження технології драмогерменевтики. Актуалізовано методи і форми реалізації цієї технології з метою формування інтерпретаційних умінь, акторської майстерності, удосконалення вокальної техніки, а саме: тренінги з розвитку акторської майстерності, метод емоційної драматургії, майстер-класи, моделювання педагогічних ситуацій, творчий проєкт та ін.

Зазначено, що ефективність реалізації експериментальної методики можлива тільки у відповідних педагогічних умовах, які обґрунтовано у дослідженні, а саме: посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва; включення у процес вокальної підготовки інтерактивних методів з метою активізації творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва;

стимулювання творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва у соціокультурній вокальній діяльності.

Результати формувального експерименту підтвердили ефективність методики формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки та педагогічних умов, які обґрунтовані в дослідженні.

Достовірність відмінностей характеристик порівняльних вибірок експериментальної та контрольної груп на формувальному етапі експерименту перевірена за допомогою критерія Стьюдента.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що *вперше* розкрито сутність сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва, сформованої у процесі вокальної підготовки, як феномену, що виявляється у спрямованості на опанування смислів музичних образів, використання їх ціннісного потенціалу, у розумінні проблем теорії і практики сценічної і вокальної інтерпретації музичних творів, у володінні акторськими, вокальними та герменевтичними вміннями; визначено компонентну структуру феномену (мотиваційно-емпатійний, когнітивно-пізнавальний, творчо-діяльнісний) та його особливості (імпровізаційність, комунікативність, міждисциплінарність, створення гедоністичного ефекту); розроблено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний, діяльнісно-рефлексивний), показники та рівні (високий, середній, низький) сформованості, теоретично обґрунтовано та розроблено методику формування сценічно-образної культури, яка має поетапний характер (спонукально-мотиваційний, інформаційний, творчо-рефлексивний) та передбачає оновлення змісту вокальних дисциплін, використання інтерактивних форм та методів; визначено педагогічні умови і принципи ефективної реалізації цього процесу (загальнодидактичні та специфічні) та методологічні підходи (культурологічний, аксіологічний, герменевтичний, особистісно зорієнтований, компетентнісний); *удосконалено* зміст, форми та методи вокальної підготовки майбутніх учителів музичного

мистецтва; *подальшого розвитку* набули наукові положення щодо професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, формування в них сценічно-образної культури.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в ефективній апробації авторської методики формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки, що знайшло своє відображення в діяльності вокально-сценічної студії, яка була невід'ємною частиною професійної підготовки майбутніх учителів; у впровадженні змістових модулів у програми з фахових дисциплін «Постановка голосу», «Вокальний клас», «Історія вокального мистецтва».

Матеріали дисертації можуть бути використаними при укладанні програм спецкурсів, присвячених проблемам удосконалення сценічної, вокальної, педагогічної майстерності майбутніх учителів музичних дисциплін, у ході оновлення курсів підвищення кваліфікації вчителів-практиків в інститутах післядипломної педагогічної освіти, при розробленні навчальних програм, написанні навчальних посібників, методичних рекомендацій з питань фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Ключові слова: сценічно-образна культура майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки, художній образ, музичний образ, акторська майстерність, вокальна майстерність, інтерпретація, методика формування сценічно-образної культури.

ABSTRACT

Kosinska N.L. The methods of forming stage image culture of future music teachers during vocal training. - Qualifying scientific work (manuscript).

The dissertation is presented for the academic degree of Doctor of Philosophy in specialty 011 – Education Sciences (Educational, Pedagogical Sciences), branch of knowledge 01 Education / Pedagogy. - Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, 2021.

The dissertation presents a holistic study of the problem of the formation of stage image culture of future music teachers during vocal training.

The theoretical and methodological aspects of the problem of the formation of stage image culture of future music teachers are revealed; pedagogical, psychological and art history works of scientists are analyzed. The genesis of the concepts of "image", "artistic image" and "stage image" is developed in interdisciplinary scientific discourse: from the origin based on folk art, church rituals, dance culture to interpretation from the standpoint of dramaturgic, artistic, aesthetic, philosophical and semantic context of culture, art values, artistic and aesthetic worth, influence on the development of a personality. The problems of scientific works on the theory and practice of art education, art pedagogy, in which stage image culture of future music teachers is considered discretely in the context of information-semiotic concept of culture, hermeneutic theory in art, axiocultural development of a personality based on the value potential of art, are systematized.

The author's definition of "stage image culture of future music teachers" is substantiated. It is considered as an integrative structural feature (consisting of motivational-empathic, cognitive, creative activity-based components), which aims at getting the meaning of musical images, using their value potential, understanding the problems of the theory and practice of stage and vocal interpretation of musical works, acquiring acting, vocal and hermeneutic skills and their application in teaching.

Based on the study of works on the theory and practice of vocal training of music teachers, as well as the analysis of our own experience of teaching, the following features of the formation of stage image culture of future music teachers during vocal training are identified: improvisation as an ability to synthesize stage, vocal, interpretation skills; establishing communicative connections in dialogic interaction in educational communication; the presence of an interdisciplinary context of vocal training, which determines the relationship between different types of art, theory and practice of different sciences, disciplines; creating a hedonistic effect.

The essence of methodological approaches, which are the basis for the formation of stage image culture of future music teachers during vocal training, is characterized: culturological, axiological, hermeneutic, personality-oriented, competency-based approaches.

The principles of the formation of stage image culture of future music teachers during vocal training are determined: *general didactic* (principle of the connection between learning and life, principle of scientific nature, principle of integrity, principle of an individual approach, principle of personal goal setting, principle of systematic learning and principle of combination of different forms, methods and means of teaching) and *specific* (principle of culturologization and axiologization; principle of joint development of vocal and acting skills; principle of reflexivity; principle of active participating in dialogical interaction between a teacher and students).

The criteria (motivational value-based, cognitive-informational, activity-based reflexive), indicators and levels (high, medium, low) of the formation of stage image culture of future music teachers are determined. The developed criteria are correlated with the components of stage image culture of future music teachers during vocal training.

The content and methods of forming stage image culture of future music teachers during vocal training are substantiated in the formative experiment in accordance with the defined stages. The purpose of the teaching methods is to develop motivation of future music teachers to foster their own stage image culture, to raise their awareness of the importance of acquiring vocal, stage acting, interpretation skills; to extend their knowledge of stage image culture, to get acquainted with the analysis of artistic figurative structure of musical works on the basis of interdisciplinary analysis; to develop skills that characterize the level of stage image culture (vocal, stage acting, interpretation skills).

At the first (*incentive-motivational*) stage, the motivation of future music teachers to develop their own stage culture, motives and needs for stage acting, vocal and interpretation skills, the value guidelines were developed. The main

forms and methods of developing motivation for the formation of stage image culture were: the introduction of problematic content modules in the syllabi of the professional disciplines "Voice Training", "Vocal Class", "History of Vocal Art"; conducting virtual tours based on the potential of network resources of museum pedagogy; watching theatrical performances, musical films, biographical documentaries; visiting theatres; conducting masterclasses; choosing the repertoire in order to strengthen the humanistic function of the content of vocal training based on the realization of the value senses of musical art; the method of interpretation.

During the implementation of the second (*informational*) stage of the teaching methods of the formation of stage image culture of future music teachers during vocal training, the emphasis was on extending knowledge about stage acting and vocal skills, interpretation of a musical image, gaining knowledge about stage image culture from different sciences (culturology, theatre studies, hermeneutics, art pedagogy, etc.); expanding the thesaurus and identifying opportunities for practical application of knowledge in teaching. In order to unlock the creative potential of a future music teacher a range of forms and methods were used: lecture concerts, binary lectures, making up thesaurus, a discussion-based method, game-based methods, stage performance exercises, creating games to use at music lessons for students of secondary schools.

The third (*creative-reflexive*) stage was focused on the formation of vocal, stage acting, interpretation skills, development of vocal techniques, artistic expression, communication, empathy, expression, etc. in order to influence feelings, intelligence of students. To encourage creative self-realization of future music teachers in sociocultural singing practice, students were involved in the work of the vocal stage studio, where the technology of drama hermeneutics was introduced. The methods and forms of exploiting this technology for the purpose of developing interpretation and acting skills, improving vocal techniques are actualized, namely: trainings on acting skills development, a method of emotional drama, masterclasses, modeling pedagogical situations, creative projects, etc.

It is stated that the effectiveness of implementation of the experimental method is only possible in the relevant pedagogical conditions, which are substantiated in the study, namely: strengthening the humanistic function of the content of vocal training based on implementation of the values of musical art; using interactive methods in vocal training in order to unlock the creative potential of future music teachers; encouraging creative self-realization of future music teachers in sociocultural singing practice.

The results of the formative experiment confirmed the effectiveness of the methods of forming stage image culture of future music teachers during vocal training and the pedagogical conditions, which are substantiated in the research.

The validity of differences in the characteristics of the comparative samples of the experimental and control groups at the formative stage of the experiment was checked using Student's *t*-test.

The scientific novelty of the results of the research is in *pioneering* in describing the essence of stage image culture of future music teachers, formed during vocal training, as a phenomenon which aims at getting the meaning of musical images, using their value potential, understanding the problems of theory and practice of stage and vocal interpretation of musical works, acquiring acting, vocal and hermeneutic skills; defining the component structure of the phenomenon (motivational-empathic, cognitive, creative activity-based) and its features (improvisation, communicativeness, interdisciplinarity, creation of hedonistic effect); developing the criteria (motivational value-based, cognitive-informational, activity-based reflexive), indicators and levels (high, medium, low) of the formation, theoretically substantiating and developing the methods of forming stage image culture, which have a phased nature (incentive-motivational, informational, creative-reflexive) and involve updating the content of vocal disciplines, the use of interactive forms and methods; determining pedagogical conditions and principles of effective implementation of this process (general didactic and specific) and methodological approaches (culturological, axiological, hermeneutic, personality-oriented, competency-based); *improving* the content,

forms and methods of vocal training of future music teachers; *further development* of scientific principles of professional training of future music teachers, the formation of their stage image culture.

The practical significance of the results of the research is in the effective testing of the author's methods of forming stage music culture of future music teachers during vocal training, which is reflected in the work of the vocal stage studio, which was an integral part of professional training of future teachers; in the introduction of the content modules in the syllabi of the professional disciplines "Voice Training", "Vocal Class", "History of Vocal Art".

The dissertation materials can be used for compiling syllabi of special courses on the problems of improving stage, vocal, pedagogical skills of future teachers of music disciplines, updating courses of professional development for teachers in institutes of postgraduate pedagogical education, developing curricula, writing textbooks, guidelines on professional training of future music teachers.

Key words: stage image culture of a future music teacher during vocal training, artistic image, musical image, acting skills, vocal skills, interpretation, methods of forming stage image culture.

СПИСОК НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

Публікації у виданнях, включених до переліку

наукових фахових видань України з присвоєнням категорії «Б»

1. Косінська, Н. Л. (2016). Формування музично-естетичного досвіду майбутнього учителя музичного мистецтва засобами інтеграції мистецтв. У О. І. Безлюдний (Голов. ред.). *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 14, 205-211.
2. Косінська, Н. Л. (2017). Методологічні основи формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва. *Естетика і етика педагогічної дії*, 16, 45-55.
3. Косінська, Н. Л. (2017). Теоретичні аспекти формування сценічно-образної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва в

процесі вокальної підготовки. У О.І. Безлюдний (Голов. ред.). *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 16, 143-150.

4. Косінська, Н. Л. (2017). Зміст поняття «сценічно-образна культура» в контексті інтеграції мистецтв. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова: теорія і методика мистецької освіти*, 22 (27). (Ч. 1., с. 68-73).

5. Косінська, Н. Л. (2017). Особливості формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. У В. М. Лабунець (Гол. ред.). *Педагогічна освіта: теорія і практика*, 23 (2-2017). (Ч. 2, с. 53-59).

6. Косінська, Н. Л. (2018). Структурні компоненти сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. *Духовність особистості в системі мистецької освіти: збірник наукових праць наукової школи доктора педагогічних наук, професора О. М. Олексюк*, 3, 124-131.

7. Косінська, Н. Л. (2018). Критерії та показники сформованості сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки. У О.І. Безлюдний (Ред.). *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 17, 204-214.

8. Косінська, Н. Л. (2018). Посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва як педагогічна умова формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва. У Г. П. Шевченко (Гол. ред.). *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 5 (86), 86-96.

9. Косінська, Н. Л. (2019). Включення інтерактивних методів у процес вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва як педагогічна умова формування сценічно-образної культури. *Наукові записки. Педагогічні науки*, 176, 241- 246.

**Публікації в періодичних наукових виданнях інших держав, які
входять до Організації економічного співробітництва та розвитку
та/або Європейського Союзу**

10. Kosinska, N. (2016). Methods of forming a future music art teachers musical and aesthetic expertise by means of the arts integration. *Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration*, 7, 197-203. ISSN 2218 – 8584.

11. Косінська, Н. Л. (2018). Formation of the scenically-shaped culture of future teachers of musical art: methodological benchmarks. *Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration*, 9, 109-116. ISSN 2218 – 8584.

12. Kosinska. N. (2020). Analysis of the results of experimental research of stage culture formation of future teachers of music art in the vocal training process. *“EUREKA: Social and Humanities”*, 1, 56-62. ISSN 2504 – 5563.

**Публікація в закордонному виданні,
проіндексована у базі даних Web of Science Core Collection**

13. Oleksiuk, O., Bondarenko, L., Cherkasov, V., Kosinska, N., Maievska, A. (2019). Innovative Model of Communicative Practices. *Journal of History Culture and Art Research*, 8 (2), 244-252. ISSN 2147 – 0626.

Публікації, у яких додатково відображені результати дослідження

14. Косінська, Н. Л. (2016). Формування у студентів вокальних вмінь і навичок на заняттях з постановки голосу. *Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін: матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару з Міжнародною участю, Умань, травень 2016р.*, 31-36. Умань: ФОП Жовтий О.О.

15. Косінська, Н. Л. (2016). Значення дикції та артикуляції у вокальному мистецтві. У Г. І. Сотська (Голов. ред.). *Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей: матеріали XIII*

Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької, Київ, 2-3 грудня 2015 р., 7 (11), 163-167. К.: Талком.

16. Kosinska, N. (2017). Structure of scenically-shaped culture of future teachers of the musical art in the process of vocal training. *International scientific-practical conference «Forming of modern educational environment: benefits, risks, implementation mechanisms». Conference Proceedings, September, 81-84. Tbilisi: Baltija Publishing. ISBN 978-9934-571-01-5.*

17. Косінська, Н. Л. (2017). Культурологічні засади формування сценічно-образної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва. *Гуманітарні студії НАКККиМ: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, Київ, листопад, 166-170. К.: НАКККиМ.*

18. Косінська, Н. Л. (2017). Формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва як психолого-педагогічна проблема. У Г. І. Сотська (Голов. ред.). *Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей: матеріали XIV Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької, Київ, 1-2 грудня 2016 р., 8 (12), 116-122. К.: Талком.*

19. Косінська, Н.Л. (2017). Сценічний образ як основа сценічно-образної культури. У В.С. Калабська (Ред.). *Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін: Всеукраїнська науково-практична конференція з Міжнародною участю, 58-64. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві».*

20. Косінська, Н. Л. (2018). Аксіокультурні основи розвитку сценічно-образної культури в процесі вокальної підготовки. *International scientific conference «Modernization of educational system: world trends and national peculiarities». Conference Proceedings, February, 66-70. Kaunas: Izdevnieciba «Baltija Publishing». ISBN 978-9934-571-79-4.*

21. Косінська, Н. Л. (2018). Герменевтичні основи розвитку сценічно-образної культури в процесі вокальної підготовки. *Мистецька освіта в Європейському соціокультурному просторі ХХ століття: матеріали II*

Міжнародної науково-практичної конференції, Мукачєво, 20 квітня, 113-116.
Мукачєво: Вид-во МДУ.

22. Косінська, Н. Л. (2018). Історичний аспект становлення сценічного образу у змісті вокальної підготовки майбутнього вчителя музики. У Г. І. Сотська, М. П. Вовк (Ред.). *Неперервна педагогічна освіта XXI століття: матеріали XV Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О.П. Рудницької, Київ, 6-7 грудня 2017 р., 1 (13), 137-142.* К.: Талком.

23. Косінська, Н. Л. (2019). Педагогічні умови формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музики у дискурсі сучасної педагогічної теорії. У Г. І. Сотська, М.П.Вовк. (Ред.). *Неперервна педагогічна освіта XXI століття: матеріали XVI Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. П. Рудницької, Київ, 6-7 грудня 2018 р., 2 (14), 179-183.* К.: Талком.

**Публікації у виданнях, які входять до наукометричних баз,
окрім Web of Science Core Collection та Scopus**

24. Косінська, Н. Л. (2018). Методика формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. *Педагогічні науки, 34, (Т. 2, с. 107-115).*

25. Косінська, Н. Л. (2018). Принципи та підходи до формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі, 3, 43-49.*

26. Косінська, Н. Л. (2019). Стимулювання творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва у соціокультурній вокальній діяльності як педагогічна умова формування сценічно-образної культури. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі, 4, 90-97.*

27. Косінська, Н. Л. (2017). Формування творчих навичок майбутніх вчителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки.

Фундаментальні та прикладні дослідження у сучасній науці, 33. Харків: Технологічний центр.

28. Косінська, Н. Л. (2017). Сутнісна характеристика сценічно-образної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. *Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*, 10 (18), 4-8.

29. Kosinska, N. (2018). Formation of stage and imaginative culture of future music teachers: methodological guidelines. *The challenges of academia in the modern digital world. South Ukrainian National Pedagogical University named K.D. Ushynsky, Odessa, Ukraine*, 15-17.

30. Косінська, Н. Л. (2019). Методичні основи формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки. *Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*, 6 (33), 20-25.

31. Косінська, Н. Л. (2019). Діагностика сформованості сценічно-образної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки. *Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент*, 14, 232-250.